

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی زاهدان

بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع)

برنامه راهبردی کتابخانه (۱۴۰۱-۱۴۰۴)

مقدمه

دستیابی به اطلاعات روزآمد در حرفه پزشکی بسیار حائز اهمیت بوده و استفاده از این اطلاعات به طور قابل توجهی بر تشخیص و پیشگیری از بیماری‌ها و نیز تصمیم‌گیری در مورد رویکردهای درمانی تأثیرگذار است. کتابخانه‌های بیمارستانی در انجام مهم‌ترین مأموریت اصلی خود به بیمارستان‌ها کمک می‌کنند. این همکاری برای افزایش کیفیت مراقبت از بیماران و سطح سلامت آن‌ها است. افزایش مستمر متون و منابع علمی از یک سو و تنوع در نیازهای اطلاعاتی افراد و متخصصان به علت فراوانی و تخصصی شدن رشته‌های علمی که همواره در حال تغییر هستند، باعث شده است تا دسترسی به منابع علمی چالش اصلی ارائه اطلاعات در عصر حاضر باشد. در راستای پاسخگویی به این نیازها، وجود کتابخانه‌های بیمارستانی به عنوان مراکز متولی گردآوری و تسهیل دسترسی به منابع موردنیاز ضروری است.

۱. رسالت و سازمان

۱-۱. هدف

رسالت کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان، تأمین و دسترسی آسان به اطلاعات دانش‌بنیان و دستیابی به منابع اطلاعات بالینی روزآمد برای کاربران شامل پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان، دانشجویان و پژوهشگران جهت ارتقاء کیفیت و مراقبت از بیمار است. بخشی از خدمات کتابخانه در راستای تأمین نیاز اطلاعاتی بیماران و خانواده‌های آن‌ها ارائه می‌شود.

۱-۲. رسالت

کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان، یکی از غنی‌ترین کتابخانه‌های تخصصی و فوق تخصصی آموزشی درمانی در استان سیستان و بلوچستان هست که هم‌زمان با افتتاح آن بیمارستان در سال ۱۳۸۲ شروع به کار نموده است. کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) مأموریت دارد تا ضمن دسترسی به اطلاعات دانش‌بنیان که به عنوان یکی از عناصر اصلی مدیریت اطلاعات در بیمارستان هست، نسبت به گردآوری، سازمان‌دهی، ارزیابی، اشاعه تمامی منابع و خدمات کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی در حوزه‌های علوم پزشکی و پیراپزشکی برای کاربران اقدام می‌نماید. خدمات ارائه‌شده باید بتواند به طور مؤثر و کارآمد

نیازهای اطلاعاتی کاربران خود را پاسخگو باشد. این خدمات زمینه و تمهیدات لازم برای تهیه، ذخیره و اشاعه اطلاعات علمی موردنیاز کاربران در تمامی سطوح را فراهم می‌آورد تا بدین‌وسیله موجبات ارتقاء آموزش، پژوهش، ارتقاء سطح مراقبت از بیمار و سلامت جامعه فراهم گردد. کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) با بهره‌گیری از کتابدارانی باانگیزه و متعهد در راستای تحقق وظایف زیر تلاش می‌کند:

۱. برطرف کردن نیازهای علمی اعضای هیئت‌علمی، دانشجویان و کارکنان وابسته به دانشگاه علوم پزشکی
۲. آموزش سواد اطلاعاتی به کاربران شامل دانشجویان در تمامی مقاطع، پزشکان، پرستاران، پیراپزشکان، مدیران و بیماران.
۳. ارائه خدمات اطلاعاتی به گروه‌های بالینی
۴. مدیریت و کمک به توان یادگیری کاربران کتابخانه با تهیه منابع مناسب و روزآمد.
۵. سازمان‌دهی، حفظ و نگهداری منابع کتابخانه و تلاش برای دسترس‌پذیر نمودن آن‌ها.
۶. کمک به فرآیندهای خودآموزی با تهیه امکانات و تجهیزات موردنیاز.
۷. پشتیبانی از پژوهشگران و کاربران برای افزایش مهارت‌ها و کسب سواد اطلاعاتی و ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به پزشکان، کارکنان و دانشجویان پزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و مامایی.
۸. ایجاد دسترسی کامل به منابع اطلاعاتی برای همگان و مطابق با نیازها و موقعیت‌های آن‌ها.
۹. کمک به شناخت و درک کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان از خدمات و نقشی که کتابخانه می‌تواند ایفا نماید.
۱۰. کمک به فرایند اهداف کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در همه بخش‌های سازمان، و درنهایت خدمت به بهداشت، درمان و ارتقاء سطح ملی سلامت جامعه

۳-۱. بیانیه رسالت

۱-۳-۱. اهداف بلندمدت

۱. گردآوری مجموعه‌ای غنی از منابع اطلاعاتی تخصصی در حوزه‌های پزشکی، پیراپزشکی و سایر حوزه‌های وابسته

۲. ارتقاء مستمر کمی و کیفی خدمات و فعالیت‌های کتابخانه‌ای، آموزشی و پژوهشی در حوزه‌های پزشکی، پیراپزشکی و سایر حوزه‌های وابسته جهت دسترسی کاربران به منابع اطلاعاتی
۳. گسترش کمی و کیفی استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی جدید در حوزه‌های پزشکی، پیراپزشکی و سایر حوزه‌های وابسته، عضویت و سایر خدمات متمرکز یا نیمه‌متمرکز مربوط به آن
۴. ارائه برنامه‌های توانمندسازی کارگاه‌های آموزشی برای کاربران کتابخانه در رابطه با استفاده از منابع چاپی، الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی
۵. تلاش برای ایجاد همکاری بین کتابداران متخصص بیمارستان با اساتید و اعضای هیئت‌علمی در راستای تحقق پذیرش نقش کتابدار بالینی به‌عنوان جزئی از کادر درمان و توسعه پزشکی مبتنی بر شواهد بر آن اساس
۶. کمک به ارتقای فعالیت‌های پژوهشی، آموزشی و فرهنگی بیمارستان از طریق تأمین نیازهای اطلاعاتی کاربران با به‌کارگیری شیوه‌های نوین کتابداری و به‌کارگیری فناوری‌های پیشرفته اطلاعاتی
۷. نوآوری، تعامل و ارتباط مداوم با جامعه کتابداری جهت دستیابی به اطلاعات روزآمد و رسیدن به بهترین شیوه‌های ارائه خدمات
۸. استفاده بهینه از نیروی انسانی، منابع و امکانات به‌منظور اشاعه‌ی سریع‌تر اطلاعات، افزایش دسترسی به آن و عرضه فعالانه خدمات
۹. ایجاد عضویت کتابخانه در طرح‌های ملی و بین‌المللی همکاری‌های بین کتابخانه‌ای
۱۰. افزایش نیروی انسانی متخصص و ماهر در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
۱۱. حرکت از سمت راهکار مالکیت منابع به سیاست دسترسی به منابع
۱۲. تلاش در جهت جذب منابع خارج از بیمارستان در راستای ارتقای خدمات کتابخانه
۱۳. ارائه خدمات باکیفیت اشاعه‌گزینی اطلاعات
۱۴. ارائه خدمات جنبی ازجمله تکثیر و ترجمه در کتابخانه
۱۵. اشاعه فرهنگ خواندن و کتاب‌خوانی با برگزاری همایش‌ها، نشست‌های علمی و درس‌گروهی‌ها و همچنین برگزاری مسابقات کتاب‌خوانی
۱۶. جذب مؤثر کاربران جدید

۱۷. تلاش در جهت بهبود و توسعه فضای فیزیکی کتابخانه و منطبق نمودن آن با استانداردهای کتابخانه‌های بیمارستانی

۱۸.

۱-۳-۲. اهداف کوتاه‌مدت

۱. گردآوری مجموعه‌ای غنی از منابع اطلاعاتی علمی تخصصی در زمینه‌های فعالیت بیمارستان و ارتقای سطح کمی و کیفی آن در جهت پاسخگویی هرچه بیشتر به نیاز مرجعان
۲. اشاعه‌ی سریع‌تر اطلاعات، افزایش دسترسی به آن و عرضه فعالانه خدمات
۳. نیازسنجی اطلاعاتی از کاربران جهت استخراج الگوهای جدید برای بهبود خدمات اطلاع‌رسانی
۴. تداوم ارتباط منظم با کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان جهت نصب نسخه‌های جدید نرم‌افزار جامع کتابخانه یا ویرایش آن به‌منظور استانداردسازی خدمات کتابخانه‌ای
۵. راهنمایی و آموزش مراجعان در بازیابی و استفاده از منابع اطلاعاتی و استفاده از سایت کتابخانه بیمارستان.
۶. فراهم آوردن امکانات و تسهیلات مطلوب برای استفاده از منابع در داخل کتابخانه

۱-۳-۳. چشم‌انداز

کتابخانه بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان واقع در بزرگ‌ترین بیمارستان آموزشی منطقه جنوب شرق کشور، مصمم است با تعالی امکانات و خدمات خود و با ایجاد محیطی مناسب و به‌کارگیری منابع فیزیکی و انسانی، ضمن توسعه خدمات آموزشی و پژوهشی به اعضای محترم هیئت‌علمی، پژوهشگران، دانشجویان و تمامی کارکنان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و جلب رضایت آنان، روند بهبود مستمر خدمات و امکانات کتابخانه را تحقق بخشیده و بتواند به‌عنوان غنی‌ترین و فعال‌ترین کتابخانه در زمینه‌ی علوم پزشکی و سایر موضوعات وابسته به کسب جایگاه نخست بهترین کتابخانه‌ای بیمارستانی در کشور مطرح گردد و همچنین در نظر دارد تا از لحاظ استاندارد جهانی به حد مطلوبی دست یابد و نسبت به تأمین منابع و اطلاعات موردنیاز مراجعین به‌طور مؤثر و سازنده اقدام نماید.

۴-۱. سازمان

کتابخانه بیمارستان مطابق ساختار تشکیلاتی بیمارستان‌های دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور دارای تشکیلات مشخص از نظر مدیریت، نیروی انسانی، ارائه خدمات و فضای فیزیکی است. کتابخانه بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان به‌طور مستقیم زیر نظر کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان بوده و علاوه بر مدیریت کتابخانه مرکزی به روسای بیمارستان و معاونت آموزشی واقع در بیمارستان حسب نیاز و یا بر اساس اعتباربخشی و ارزیابی سالیانه گزارش می‌دهد. کتابخانه بیمارستان دارای خدمات منحصر به فرد و تخصصی است که در زمینه‌ی ارائه خدمات کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی پزشکی به کاربران خود پاسخگو است.

۱-۴-۱. ساختار سازمانی

در ساختار سازمانی ارائه‌شده به وسیله معاونت توسعه و مدیریت منابع دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و معاونت تحقیقات و فناوری و همچنین در ساختار سازمانی ارائه‌شده توسط معاونت پشتیبانی بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان، نقش کتابخانه بیمارستان به‌عنوان ارائه‌کننده خدمات کتابخانه و اطلاع‌رسانی پزشکی و یک واحد مستقل و مجزا در بیمارستان تبیین شده است. در این ساختار مطابق با کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، برنامه‌ریزی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها، مسئولیت‌ها، خط‌مشی‌ها و وظایف در خصوص خدمات کتابخانه‌ای ارائه شده است. همچنین مدیریت و کارکنان کتابخانه در خصوص نحوه عملکرد، گزارش‌دهی، رعایت سلسله‌مراتب، تعامل و ارتباط رسمی میان کاربران و سایر کارکنان آگاه بوده و ساختار سازمانی در دسترس کتابداران و کاربران قرار داده شده است.

۱-۴-۲. خط‌مشی‌ها و فرایندها

کتابخانه بیمارستان دارای مجموعه‌ای از خط‌مشی‌ها و فرایندهای شفاف بر اساس خط‌مشی و فرایند جاری در کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان هست. آیین‌نامه‌های موجود شامل موارد زیر هست:

۱. آیین نامه کتابخانه بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع)

۲. آیین نامه وجین کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۳. آیین نامه کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۴. آیین نامه عضویت

۱-۴-۳. مسئولیت‌های حرفه‌ای و حقوقی

مسئولیت‌ها و فعالیت‌های کاری مدیریت و کارکنان کتابخانه مطابق با آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های حرفه‌ای و استانداردهای موجود از سوی سازمان مادر تعیین و ابلاغ می‌گردد. کارکنان کتابخانه از مسئولیت‌ها و وظایف قانونی و حرفه‌ای خودآگاهی دارند و به آن وفادار هستند.

۱-۴-۴. همکاری سازمانی

کارکنان کتابخانه در برنامه‌ریزی و توسعه خدمات کتابخانه جهت رفع نیازهای مبتنی بر دانش و شواهد و نیز بالا بردن دانش کاربران و به‌طور کلی توسعه خدمات کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی پزشکی مشارکت می‌نمایند. همکاری‌های سازمانی در کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان شامل موارد زیر می‌شود:

الف) کارکنان کتابخانه به‌طور مستقیم در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری برای تأمین نیازهای مبتنی بر دانش و شواهد کاربران با کتابخانه مرکزی آن دانشگاه مشارکت می‌نمایند.

ب) کارکنان کتابخانه در تأمین نیازهای اطلاعاتی کاربران اعم از منابع چاپی و الکترونیکی با سایر کتابخانه‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی زاهدان مشارکت می‌نمایند.

۲. برنامه‌ریزی راهبردی

۲-۱. مقدمه

برنامه‌ریزی راهبردی فرایندی ساختاریافته، به‌منظور اجرای خدمات کتابخانه‌های بیمارستانی است. اطلاعات موردنیاز برای برنامه راهبردی از طریق شناسایی کاربران، ارزیابی و تحلیل نیازهای آن‌ها، ارزیابی محیط داخلی و ارزیابی محیط خارجی کتابخانه و تجزیه و تحلیل روندهای مربوطه تأمین می‌شود. این برنامه به شناسایی و توصیف راهبردهایی می‌پردازد که منابع انسانی، مالی، فنی و فیزیکی موردنیاز برای پاسخگویی به نیازهای کنونی و آینده، جهت رسیدن به بهترین خدمات برای کاربران را شناسایی، گردآوری و اولویت‌بندی می‌کنند. برنامه راهبردی به‌منظور توسعه مطلوب خدمات آینده‌ی کتابخانه، راهبردهای مؤثری تعیین می‌کند به‌گونه‌ای که بازتابی از اهداف، وظایف و به‌طور کلی نوآوری‌های سازمانی باشند.

۲-۲. هدف

هدف کلی تدوین برنامه راهبردی شناسایی و تجزیه و تحلیل نقاط ضعف و قوت، فرصت‌ها و تهدیدهای درون و برون سازمانی، بهبود و توسعه خدمات کتابخانه‌های بیمارستانی است. هدف برنامه راهبردی ارائه خدمات به کاربران و ذینفعان بر اساس رسالت و چشم‌انداز کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان است.

۲-۲-۱. اهداف کلی

مدیریت راهبردی، امکان برنامه‌ریزی مدون را در بخش‌های مختلف کتابخانه فراهم می‌سازد. با تکیه بر مدیریت راهبردی، می‌توان به مدیریت بهینه و مؤثر کتابخانه اعتماد بیشتری داشت و از فرصت‌های ایجادشده استفاده مطلوب به عمل آورد. همچنین با مشخص ساختن تهدیدها و چالش‌های پیشرو، این فرصت در اختیار مدیریت قرار می‌گیرد تا بتواند به هدایت کتابخانه بر اساس رسالت بنیادین آن بپردازد و خدماتی اثربخش و سودمند به جامعه کاربران ارائه دهد.

۲-۳. تدوین و زمان‌بندی

برنامه‌ریزی راهبردی برای سه الی پنج سال زیر نظر شورای سیاست‌گذاری و تخصصی معاونت تحقیقات و فناوری و کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان تدوین می‌شود. در تدوین این برنامه ارزیابی نیازهای آتی کاربران موردتوجه قرار گرفته است.

۲-۴. کاربران و ذی‌نفعان

استفاده‌کنندگان به افرادی اطلاق می‌گردد که مجاز به استفاده از کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان می‌باشند.

الف - اعضای هیئت‌علمی:

کلیه اعضای هیئت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان پس از تکمیل فرم عضویت و ارائه یک قطعه عکس نزد کتابخانه مرکزی آن دانشگاه می‌توانند از تمامی کتابخانه‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی زاهدان استفاده نمایند.

ب - مدرسین حق‌التدریس

کلیه مدرسین حق‌التدریسی در طول ترم و نیز در طول مدتی که با دانشگاه قرارداد حق‌التدریسی دارند می‌توانند با تکمیل مراحل عضویت نزد کتابخانه مرکزی آن دانشگاه از کتابخانه استفاده کنند.

ج- دانشجویان:

کلیه دانشجویانی که ثبت‌نام نموده‌اند و در حال حاضر مشغول به تحصیل می‌باشند عضو کتابخانه می‌باشند.

د- کارکنان:

تمامی کارمندان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی شاغل در دانشگاه با تکمیل مراحل عضویت نزد کتابخانه مرکزی آن دانشگاه از کتابخانه استفاده کنند.

* مدت عضویت کارکنان رسمی تا پایان خدمت رسمی و برای سایر کارکنان بر اساس مدت قرارداد استخدامی شان هست.

۵-۲. تشخیص، ارزیابی، تجزیه و تحلیل نیازهای کاربران

نیازسنجی فرایندی است سازمان یافته و نظام مند، برای مشخص کردن هدفها، شناسایی شکاف میان وضعیت موجود و هدفها و سرانجام تعیین اولویتها برای عمل و پیاده سازی راه حلها است. همچنین آن را فرایند گردآوری و واکاوی اطلاعاتی نیز تعریف کرده اند که به شناسایی نیازهای افراد، گروهها، نمادها، جامعه محلی یا جامعه منتج می شود. به سخن ساده تر، نیازسنجی فرایند شناسایی نیازهای مهم و فراهم آوری راههای رفع آن نیازها است. این امر در کتابخانه با نام نیاز اطلاعاتی برابری می کند. نیاز اطلاعاتی کاربران کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان با تشکیل کارگروه نیازسنجی متشکل از معاون آموزشی بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) و مدیران گروههای آموزشی و بالینی حاضر در بیمارستان و مسئول کتابخانه، شناسایی می گردد. همچنین هنگام برگزاری نمایشگاههای تخصصی کتاب به صورت کشوری و استانی و در حالت کلی هر سه ماه یکبار برگه های نیازسنجی به گروههای آموزشی بالینی ارسال می گردد و روند اعلام نیاز طی می شود. سپس بعد از انجام جمع بندیها و لحاظ امکانات و پتانسیل های کتابخانه و با در نظر گرفتن محدودیت های موجود در راستای خرید منابع جدید، فهرست های درخواست خرید جهت اطلاع و اقدام به کتابخانه مرکزی ارسال می گردد. علاوه بر موارد مطرح شده از روش های دیگری نیز برای تشخیص، ارزیابی، تجزیه و تحلیل نیازهای کاربران در کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان استفاده می شود که می توان به موارد زیر اشاره کرد:

الف- گروه های بحث کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان

ب- انجام نظرسنجی به طور مستقیم و غیر مستقیم از کاربران

پ- مشورت با کارکنان ارشد و دیگر نمایندگان کاربران

چ- مستندات

۶-۲. تجزیه و تحلیل برنامه راهبردی

پایش خدمات کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان در جهت شناسایی نقاط قوت و تقویت آن و آگاهی از نقاط ضعف و برطرف نمودن آن در وهله اول از طریق نظرسنجی از کاربران کتابخانه از طریق ارائه برگه‌های طراحی شده و تجزیه و تحلیل آن در دفتر کیفیت بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان انجام می‌گیرد. در گام بعدی این سنجش به صورت درون سازمانی با نظارت کمیته اجرایی مربوطه متشکل از ریاست، مدیریت، حراست، امور اداری، معاونت آموزشی و پژوهشی و کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان انجام می‌گیرد تا خدمات و فرآیندهای ارائه شده، عملکردها، نقاط قوت، نقاط ضعف، محدودیت منابع و بودجه، استفاده از فناوری‌های نوین اطلاعاتی، امکانات و عملکرد کارکنان بررسی گردد.

۷-۲. چشم انداز

کتابخانه بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان واقع در بزرگ‌ترین بیمارستان آموزشی منطقه جنوب شرق کشور، مصمم است با تعالی امکانات و خدمات خود و با ایجاد محیطی مناسب و به کارگیری منابع فیزیکی و انسانی، ضمن توسعه خدمات آموزشی و پژوهشی به اعضای محترم هیئت علمی، پژوهشگران، دانشجویان و تمامی کارکنان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و جلب رضایت آنان، روند بهبود مستمر خدمات و امکانات کتابخانه را تحقق بخشیده و بتواند به عنوان غنی‌ترین و فعال‌ترین کتابخانه در زمینه ُُُ علوم پزشکی و سایر موضوعات وابسته به کسب جایگاه نخست بهترین کتابخانه‌ای بیمارستانی در کشور مطرح گردد و همچنین در نظر دارد تا از لحاظ استاندارد جهانی به حد مطلوبی دست یابد و نسبت به تأمین منابع و اطلاعات مورد نیاز مراجعین به طور مؤثر و سازنده اقدام نماید.

۸-۲. مأموریت

۱. ارائه مجموعه‌ای غنی از منابع اطلاعاتی جدید و مورد نیاز جهت پشتیبانی نیازهای اطلاعاتی و پژوهشی پزشکان، اساتید، دانشجویان و کارکنان

۲. ارائه خدمات آموزشی و همکاری تخصصی با کاربران کتابخانه در شناسایی، بازیابی و استفاده از منابع چاپی، الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی مشترک

۳. سازمان‌دهی، نگهداری، کنترل، حفظ مجموعه برای حداکثر استفاده از آن

۴. ترویج استفاده از کتابخانه و منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی مشترک

۵. ایجاد تسهیل دسترسی به منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی مشترک برای کاربران

۶. فراهم آوردن محیطی مناسب برای مطالعه و انجام امور پژوهشی

۷. حفظ کارکنان حرفه‌ای و متخصص جهت حمایت و دستیابی به اهداف کتابخانه

۲-۹. برنامه عملیاتی

تحلیل عوامل داخلی		
عوامل محیط درونی		
عنوان	ردیف	نقاط قوت (Strengths)
قوت‌ها	۱	دارا بودن نیروی متخصص در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی به‌صورت تمام‌وقت
	۲	در اختیار داشتن نرم‌افزار کتابخانه‌ای مناسب
	۳	اداره مخزن کتابخانه به شکل سیستم قفسه باز

۴	وجود منابع تخصصی مرتبط با رشته‌های موجود در کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان
۵	وجود آئین‌نامه نحوه استفاده از خدمات کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان
۶	دسترسی داخل کتابخانه‌ای به مجموعه کتاب‌های الکترونیکی و پایگاه اطلاعاتی
نقاط ضعف (Weaknesses)	
۱	فضای فیزیکی غیراستاندارد و ناکافی کتابخانه
۲	کمبود نیروی انسانی
۳	نبود خدمات میز مرجع مجازی و ارائه مصاحبه مرجع مجازی
۴	نبود برنامه‌های مدون جهت آموزش کاربران
۵	عدم به‌کارگیری دستگاه‌های نوین مدیریت خدمات کتابخانه‌ای اعم از سیستم شناسایی از طریق فرکانس رادیویی (RFID) در کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان
۶	عدم شناخت اساتید، دانشجویان و کاربران از نقش و توان و ظرفیت کتابداران پزشکی به‌عنوان کتابدار بالینی

عوامل محیط خارجی		
عوامل محیط بیرونی		
عنوان	ردیف	فرصت‌ها (Opportunities)
فرصت‌ها	۱	وجود بستر لازم جهت اعتلا و ارتقای فعالیت‌های کتابخانه
	۲	دیدگاه مثبت مدیران دانشگاه و دانشکده و حمایت آنان از کتابخانه جهت اعتلا و ارتقای آن
	۳	وجود امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری برای ارتقای خدمات کتابخانه
	۴	رشد علمی و متوازن دانش کتابداری و اطلاع‌رسانی همگام با انتظارات کاربران از خدمات کتابخانه‌ای
	۵	امکان دسترسی به اینترنت پرسرعت برای کاربران از طریق وای فای اختصاصی در کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان
	۶	برخورداری کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان از کانال‌های اختصاصی اطلاع‌رسانی در فضای مجازی
تهدیدها	۱	نامطلوب بودن سرانه مطالعه
	۲	بحران قیمت و بحران اجازه در دسترسی به منابع اطلاعاتی
	۳	عدم اختصاص بودجه به‌صورت مستقل به واحد کتابخانه بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان
	۴	کاهش مراجعه حضوری به کتابخانه به دلیل تحولات فناوری‌های نوین در محیط اطلاعاتی و دسترسی از راه دور به شبکه‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی

	کتابخانه بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان برنامه عملیاتی ۱۴۰۴-۱۴۰۱	
راهبرد و هدف کلی: توسعه و ارتقای خدمات کتابخانه‌ای به منظور تقویت فعالیت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) و دانشگاه علوم پزشکی زاهدان		
تاریخ ابلاغ: فروردین ۱۴۰۱	تاریخ تدوین: فروردین ۱۴۰۱	برنامه عملیاتی واحد کتابخانه بیمارستان آموزشی علی ابن ابیطالب (ع) زاهدان

هدف کلی: ارتقا و تجهیز واحد کتابخانه							
هدف اختصاصی: ارتقا سطح کمی و کیفی ارائه خدمات در واحد کتابخانه و رفع نواقص و کمبودها							
راهنبرد: سهولت دستیابی مراجعین به منابع و استفاده از فضاهای مطالعه							
شاخص برنامه: تجهیز کتابخانه							
نام فعالیت	درخواست کننده	مسئول اجرا	تاریخ شروع	تاریخ پایان	شاخص دستیابی	هزینه تقریبی	پایش و گزارش پیشرفت برنامه
۱. درخواست خرید گیت و دستگاه بارکد خوان	مسئول کتابخانه	معاونت آموزشی بیمارستان	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۲/۱/۲۵	خریداری گیت و دستگاه بارکد خوان	۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و کتابخانه مرکزی مطرح گردید
۲. افزایش نیروی انسانی متخصص	مسئول کتابخانه	معاونت توسعه و مدیریت منابع	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۲/۱/۲۵	تأمین نیروی انسانی متخصص	-	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و کتابخانه مرکزی مطرح گردید
۳. اختصاص دو سالن مطالعه و تجهیز آنها جهت استفاده دانشجویان به صورت شبانه روزی	مسئول کتابخانه	ریاست بیمارستان	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۲/۱/۲۵	تخصیص مکان و تجهیز سالن های مطالعه	-	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و کتابخانه مرکزی مطرح گردید

هدف کلی: ارتقاء سطح کمی و کیفی ارائه خدمات در واحد کتابخانه و بهبود عملکرد آن								
هدف اختصاصی: توانمندسازی و ایجاد انگیزش بیشتر در استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی								
راهنبرد: سهولت دستیابی اساتید و دانشجویان در استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی								
شاخص برنامه: آموزش استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه‌های اطلاعاتی								
ردیف	نام فعالیت	درخواست‌کننده	مسئول اجرا	تاریخ شروع	تاریخ پایان	شاخص دستیابی	هزینه تقریبی	پایش و گزارش پیشرفت برنامه
۱	آشنایی کاربران با ابزارها، مهارت‌ها و راهبردهای جستجوی اطلاعات از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۲/۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	برگزاری کارگاه‌ها و تهیه بروشور	نیروی انسانی- مالی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و کتابخانه مرکزی مطرح گردید
۲	برگزاری کارگاه‌های آموزشی آشنایی و نحوه استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی و لاتین	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۲/۱	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	برگزاری کارگاه‌ها و تهیه بروشور	نیروی انسانی- مالی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و

کتابخانه مرکزی مطرح گردید								
در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی و کتابخانه بیمارستان مطرح گردید	نیروی انسانی	بر اساس پیشرفت کار	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۷/۱	کتابداران پزشکی	مسئول کتابخانه	انجام فعالیت‌های مشاوره اطلاعاتی و پژوهش‌یاری به اساتید و پژوهشگران	۳
در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی و کتابخانه بیمارستان مطرح گردید	نیروی انسانی	بر اساس پیشرفت کار	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۷/۱	کتابداران پزشکی	مسئول کتابخانه	معرفی نقش کتابداران پزشکی به‌عنوان کتابدار بالینی و اقدام در جهت افزایش وظایف کتابدار بالینی در بیمارستان	۴

هدف کلی: ارتقاء و بهبود کیفیت خدمات آموزشی، پژوهشی و درمانی								
هدف اختصاصی: توسعه کمی و کیفی منابع کتابخانه با توجه به گروه‌های آموزشی و بالینی حاضر در بیمارستان								
راهبرد: توسعه منابع علمی								
شاخص برنامه: خرید منابع جدید								
ردیف	نام فعالیت	درخواست کننده	مسئول اجرا	تاریخ شروع	تاریخ پایان	شاخص دستیابی	هزینه تقریبی	پایش و گزارش پیشرفت برنامه
۱	به‌روزرسانی منابع علمی چاپی بر اساس نیاز کاربران	مسئول کتابخانه	معاونت توسعه تحقیقات و فناوری- کتابخانه مرکزی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۲/۱/۲۵	خرید منابع	۴۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	در جلسات پیشرفت در توسعه تحقیقات و فناوری و کتابخانه مرکزی مطرح گردید
۲	توسعه منابع الکترونیک با تأکید بر کتب الکترونیک آنلاین به‌منظور سهولت در دسترسی به منابع و پایش مستمر میزان استفاده از این منابع	مسئول کتابخانه	معاونت توسعه تحقیقات و فناوری- کتابخانه مرکزی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	خرید منابع	۳۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	در جلسات پیشرفت در توسعه تحقیقات و فناوری و کتابخانه

مرکزی مطرح گردید								
در جلسات پیشرفت در توسعه تحقیقات و فناوری و کتابخانه مرکزی مطرح گردید	بر اساس تعرفه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی	برقراری اشتراک با پایگاه‌های اطلاعاتی	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۱/۱/۱۵	کتابداران پزشکی	مسئول کتابخانه	تهیه متن کامل مقالات جهت اساتید و دانشجویان	۳

هدف کلی: ارتقاء سطح کمی و کیفی ارائه خدمات در واحد کتابخانه و بهبود عملکرد آن								
هدف اختصاصی: توسعه خدمات اطلاع رسانی پزشکی در دوران باندیمی کرونا ویروس								
راهبرد: سهولت دستیابی اساتید و دانشجویان در استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه های اطلاعاتی								
شاخص برنامه: آموزش استفاده از منابع الکترونیک و پایگاه های اطلاعاتی								
ردیف	نام فعالیت	درخواست کننده	مسئول اجرا	تاریخ شروع	تاریخ پایان	شاخص دستیابی	هزینه تقریبی	پایش و گزارش پیشرفت برنامه
۱	ارائه منابع اطلاعاتی قابل اعتماد و معتبر برای اساتید و پژوهشگران و سایر کاربران	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	ارائه منابع اطلاعاتی	نیروی انسانی- مالی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و کتابخانه مرکزی مطرح گردید
۲	تهیه مقالات مرتبط در زمینه ُُُ کرونا	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	ارائه مقالات	نیروی انسانی- مالی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی بیمارستان و کتابخانه مرکزی مطرح گردید

۳	به روز رسانی صفحه پایگاه های کرونا ویروس در وبسایت کتابخانه بیمارستان	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	بر اساس پیشرفت کار	نیروی انسانی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی و کتابخانه بیمارستان مطرح گردید
۴	تهیه دستورالعمل ها و راهنماهای مرتبط	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	بر اساس پیشرفت کار	نیروی انسانی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی و کتابخانه بیمارستان مطرح گردید
۵	ایجاد تسهیلات ویژه کتابخانه در دوران باند می کرونا ویروس	مسئول کتابخانه	کتابداران پزشکی	۱۴۰۱/۱/۱۵	۱۴۰۱/۱۲/۲۹	بر اساس پیشرفت کار	نیروی انسانی	در جلسات پیشرفت در معاونت آموزشی و کتابخانه بیمارستان مطرح گردید

۲-۱۰. نظارت و ارزیابی

فرایند نظارت و ارزیابی ساختاریافته در راستای سنجش پیشرفت و موفقیت برنامه راهبردی و اقدامات اصلاحی بنا بر ضرورت اتخاذ می‌گردد.